

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/90/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116206751
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4116206751.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Marty Polyákovej a JUDr. Lenky Halmešovej, spore žalobcu: C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, XXX XX L., zast. JUDr. Mária Vančová Advokátska kancelária, so sídlom Štefánikova trieda 84, Nitra, IČO: 50 525 191, proti žalovanému: P. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, XXX XX L., zast. AKMK s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Farská 30, Nitra, IČO: 36 859 061, o neúčinnosť právneho úkonu, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č.k. 18C/69/2022-354 zo dňa 7. 2. 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania potvrdzuje. Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie a o nároku na náhradu trov konania voči žalobcovi rozhodol tak, že priznal žalovanému nárok na ich náhradu voči žalobcovi vo výške 100%. V dôvodoch rozhodnutia poukázal na to, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd rozhodol o neúčinnosti právneho úkonu. Konanie sa viedlo pod sp. zn. 15C/129/2016. V danom spore súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom č.k. 15C/129/2016-88, zo dňa 19.10.2017 tak, že súd žalobe žalobcu vyhovel v plnom rozsahu, a rozhodol, že darovacia zmluva zo dňa 21.02.2013 uzavretá medzi darcom P. J. a žalovaným ako obdarovaným, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený rozhodnutím Správy katastra z 25.03.2013 pod č. V 1226/13, predmetom ktorej je prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XXXX, k. ú. G. Y., obec L., ako pozemok p. č. XXXX/X orná pôda o výmere 1 000 m² je voči žalobcovi neúčinná. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalovaný odvolanie a Krajský súd v Nitre rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovaný podal proti rozhodnutiu Krajského súdu v Nitre dovolanie a Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 19.09.2019, sp. zn. 7Co/142/2018 7Co/90/2023 2

zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Následne odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Súd prvej inštancie svoje nové rozhodnutie odôvodnil ust. § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1,2 CSP ako aj zisteným skutkovým stavom dospel súd prvej inštancie k záveru, že konanie v tejto veci je treba zastaviť, pretože žalobca vzal žalobu späť a žalovaný so späťvzatím žaloby súhlasil. Vo vzťahu k výroku týkajúceho sa trov konania súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaný nezavinil zastavenie konania, pretože postoj žalovaného k podanej žalobe bol celý čas trvania konania nezmenený s tým, že žalovaný so žalobou nesúhlasil. Poukázal na tvrdenia žalovaného, že v konaní nebolo preukázané, že majetok dlžníka nepostačoval na úhradu pohľadávky, keď v rámci exekučného konania bola uhradená pohľadávka, príslušenstvo, ale aj trovy exekúcie, ktoré boli v značnej výške, a teda dlžník žalobcu mal dostatok majetku. Podľa názoru súdu prvej inštancie v danom spore bolo preukázané, že žalobca ako veriteľ bol uspokojený v rámci exekučného konania EX 430/2018 a to na základe exekučného titulu na peňažné plnenie trestného rozkazu č. 2T/264/2012 zo dňa 26.11.2012 vydaného Okresným súdom Dunajská Streda i z majetku patriaceho dlžníkovi žalobcu ako veriteľa, čo

bolo preukázané konečným vyúčtovaním súdneho exekútora zo dňa 24.06.2019. Podľa názoru súdu prvej inštancie uvedené nemožno hodnotiť ako procesné zavinenie žalovaného na potrebe späťvzatia žaloby a následného zastavenia konania. Zdôraznil, že k späťvzatiu žaloby neprišlo pre správanie sa žalovaného a preto nárok na priznanie náhrady trov konania svedčí v prospech žalovaného.

2. Proti tomuto uzneseniu podal písomne v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to do výroku, ktorým súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania (výrok II.). Navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalobcovi prizná nárok na náhradu trov konania voči žalovanému pred súdom prvej inštancie vo výške 100 %, resp. aby uznesenie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, eventuálne navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Zároveň žalobca žiadal, aby mu bol priznaný nárok na náhradu trov konania voči žalovanému aj pred odvolacím súdom v plnom rozsahu podľa § 255 ods. 1 CSP. Namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, čo predstavuje odvolací dôvod. Vytýkal súdu prvej inštancie, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navyše, rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné a trpí vadou arbitrárnosti, pretože z jeho odôvodnenia nie je zrejmé akými právnymi úvahami a postupom pri rozhodovaní o priznaní nároku na náhradu trov konania riadil. Žalobca poukázal na skutočnosť, že vzhľadom na nemožnosť vymoženia pohľadávky ani prostredníctvom súdneho exekútora a najmä s prihliadnutím na trojročnú zákonnú prekluzívnu lehotu na podanie žaloby, bola jediná možnosť žalobcu ako sa domôcť svojich práv podanie predmetnej žaloby považovať v celom rozsahu za opodstatnené a dôvodné. Avšak súd prvej inštancie v danom odôvodnení opomenul skutočnosť, že k späťvzatiu nedošlo ani pre procesné zavinenie žalobcu. Žalobca považoval za pochopiteľné, vzhľadom na predmet sporu, že pohľadávka bola uhradená zo strany dlžníka (resp. v tomto prípade inej tretej osoby), a nie žalovaným, ale na strane žalovaného predsa musela byť legitimovaná osoba, s ktorou bol právny úkon (darovacia zmluva) urobený. Vo všeobecnosti, ak bol veriteľ v priebehu konania uspokojený, nie je ďalej čo odporovať. Bolo by preto nespravodlivé, aby žalobca znášal trovy konania, nakoľko ten len bránil a uplatňoval svoje právo. Argumentáciu súdu ohľadom procesného 7Co/90/2023 3

zavinenia žalobcu považuje žalobca za nelogickú. Zdôraznil, medzi uspokojením jeho pohľadávky a späťvzatím žaloby nevznikli žalovanému nad rámec žiadne trovy konania. Vo všeobecnosti je súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania povinný všímať si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu si nároku na súde a ich postoj v tomto konaní a plnenie si svojich procesných povinností. Ak sa súd nestotožnil s argumentami žalobcu o priznaní nároku na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100 %, mohol zväziť aj aplikáciu § 257 CSP o nepriznaní náhrady trov konania žiadnemu z účastníkov konania.

3. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. Uviedol, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Stotožnil sa s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania s tým, že odôvodnenie uvedeného rozhodnutia považuje za jasné, výstižné, zrozumiteľné a presvedčivé. Podľa jeho názoru v konaní bolo dostatočne preukázané, že v dôsledku uskutočnenia právneho úkonu (darovacej zmluvy, ktorej žalobca v tomto konaní odporuje), nedošlo k ukráteniu uspokojenia pohľadávky žalobcu. Vzhľadom k tomu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, procesne zaviniť zastavenie konania. Späťvzatie žaloby v dôsledku uhradenia pohľadávky nemožno pričítať žalovanému, ale práve naopak. Je dôkazom toho, že žaloba bola od počiatku nedôvodná. Žalovaný žiadnym svojím správaním procesne nezaviniť späťvzatie žaloby. Späťvzatie žaloby procesne zaviniť žalobca tým, že pohľadávka, ktorej uspokojenie malo byť podľa jeho tvrdení ukrátené, bola v celom rozsahu uspokojená, t. j. neboli splnené predpoklady pre úspešné odporovanie právnenému úkonu. Okrem toho, k úhrade celkovej pohľadávky žalobcu došlo už v roku 2019, pričom žalobca vzal žalobu späť až v roku 2023. Ak by žalobca postupoval hospodárne a podal by späťvzatie žaloby už v roku 2019, predišlo by sa tak aj navyšovaniu trov tohto konania vynaložených na právne úkony uskutočnené v tomto období. Žalovaný poukázal na odvolanie žalobcu, v ktorom uviedol, že v roku 2018 bola voči dlžníkovi vedená aj iná exekúcia a tak majetok dlžníka nemohol postačovať na úhradu žalobcovej pohľadávky. Vedenie inej exekúcie na majetok dlžníka samo o sebe neznamená, že z majetku dlžníka by nebola uspokojená celková pohľadávky žalobcu. Existencia inej exekúcie je v tomto konaní irelevantná, a to najmä s poukazom na to, že všetky pohľadávky dlžníka boli uspokojené a dlžníkovi naďalej zostal nehnuteľný majetok.

4.K vyjadreniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd vyhovel jeho odvolaniu v celom rozsahu. Nestotožnil sa s tvrdeniami žalovaného, že ak dlžník uhradil časť pohľadávky z účtu inej osoby, neznamená to, že nemá vlastný majetok na uspokojenie pohľadávky žalobcu. Zdôraznil, že pri úhrade treťou osobou sa v poznámke jasne uvádza, že sa jedná o pôžičku pre dlžníka a do daného dňa nebola táto finančná čiastka súčasťou jeho majetku. V súvislosti s tvrdením žalovaného, že k úhrade celkovej pohľadávky došlo už v roku 2019, žalobca uviedol, že postupoval hospodárne, pretože žalobu vzal späť pred ďalším procesným úkonom, a to pred začatím vytýčeného termínu pojednávania podaním zo dňa 06.02.2023, čím nedochádzalo k zbytočnému navyšovaniu trov konania vynaložených na právne úkony.

5.K vyjadreniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že exekúcia na uspokojenie pohľadávky žalobcu bola ukončená už v roku 2019, kedy došlo k uspokojeniu pohľadávky žalobcu v celom jej rozsahu. Exekútor tak nemohol speňažiť majetok úpadcu do podania späťvzatia žaloby, ktorá bola podaná až v roku 2022. Usudzovanie žalobcu, že ak 7Co/90/2023 4

exekútor nespeňažil majetok dlžníka ani do späťvzatia žaloby, t. j. po dobu 7 rokov, tak preto, že tomu museli brániť akési objektívne dôvody, je podľa názoru žalovaného tendenčné a nevychádza zo skutkových zistení predmetného konania. Žalovaný v súvislosti s tvrdením žalobcu, že postupoval hospodárne, ak pred vytýčeným pojednávaním vzal žalobu späť, uviedol, že podanie späťvzatia žaloby po 4 rokoch po tom, ako zanikla pohľadávka žalobcu jej splnením, nemožno považovať za hospodárne, najmä pokiaľ bolo späťvzatie doručené súdu večer pred pojednávaním a tak k rozhodovaniu o späťvzati žaloby došlo až na pojednávaní. K tvrdeniu žalobcu, že na dlžníka boli v roku 2018 vedené aj iné exekúcie žalovaný uviedol, že žalobca žiadnym spôsobom v konaní nepreukázal, že by boli exekúcie vedené v čase podania žaloby, t. j. v roku 2016, resp. že by bolo na nehnuteľnostiach vo vlastníctve dlžníka, pred exekučným záložným právom zriadeným na vymoženie pohľadávky žalobcu, evidované iné exekučné záložné právo, slúžiace na uspokojenie inej pohľadávky. Uviedol, že predloženie dôkazu o existencii iných exekúcií na majetok dlžníka, keďže exekučné záložné právo na majetok dlžníka bolo zriadené ako jediné a prvé v poradí je treba považovať za irelevantné. Zverom uviedol, že tento dôkaz mal žalobca možnosť predložiť súdu v priebehu prvoinštančného konania, a preto v odvolacom konaní nepredstavuje prípustnú novotu a týmto dôkazom by sa úd nemal zaoberať a pripustiť ho.

6.Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku (II.) o trovách konania je treba ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

7.Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

8. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

9.Odvolací súd po prejednaní veci dospel k tomu záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je v napadnutom výroku I. správne a dostatočne odôvodnené, a preto nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ustanovením § 387 CSP opakovať tie isté dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvoinštančnom rozhodnutí, vrátane citácie právnych predpisov, vzťahujúcich sa na tento prípad. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie v napadnutom výroku správne vec právne posúdil a odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie.

10.V prípade zastavenia konania je nárok na náhradu trov konania upravený v ust. § 256 CSP, v ktorom je zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie. Je to inštitút procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Najčastejšie dochádza k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby. Ak sa pre správanie žalovaného vzala späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne, je žalovaný povinný nahradiť trovy konania, pretože nesporne zavinil zastavenie konania. Ide najmä o prípady, keď žalovaný po podaní žaloby plnil žalobcovi v dôsledku čoho žalobca vzal žalobu späť. Dôvodnosť žaloby sa posudzuje procesne a bez ohľadu na to, aký by bol výsledok konania, keby k späťvzatiu žaloby nedošlo. Rozhodnou je skutočnosť, že žalovaný 7Co/90/2023 5

splnil to, čoho sa žalobca domáhal a len z tohto dôvodu vzal žalobca žalobu späť. Civilný sporový poriadok neobsahuje ustanovenie obdobné § 146 ods. 1 písm. c) OSP, v zmysle ktorého v prípade zastavenia konania vo všeobecnosti platilo, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Z tejto všeobecnej zásady existovali dve výnimky, ktoré sa do ustanovenia § 256 ods. 1 CSP premietli ako pravidlo.

11. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd uvádza, že v danej veci nebola vzatá žaloba späť pre správanie sa žalovaného. Žalobu žalobca vzal späť z dôvodu, že stratil aktívnu legitimáciu v spore o odporovateľnosť právneho úkonu, pretože jeho pohľadávka voči dlžníkovi zanikla splnením dlhu, ktorý bol vymožený v rámci prebiehajúceho exekučného konania. Je nesporné, že na návrh žalobcu bolo začaté voči dlžníkovi (otcovi žalovaného) exekučné konanie, pretože pohľadávku voči žalobcovi dobrovoľne nesplnil a to ešte pred podaním žaloby v tejto veci. Podaním odporovacej žaloby na súd sa žalobca vystavil riziku, že pokiaľ bude jeho pohľadávka uspokojená v exekučnom konaní, inak začatom tiež na jeho návrh, stratí v konaní o určenie odporovateľnosti právneho úkonu aktívnu legitimáciu a jeho žalobu, pokiaľ je neväzme späť, súd z tohto dôvodu zamietne.

12. V konaní bolo nesporným, že exekúcia voči dlžníkovi bolo ukončená vymožením celého dlhu dlžníka voči žalobcovi, a teda došlo k zániku dlhu, čo aj bolo dôvodom pre späťvzatie žaloby v tejto veci. Žalovaný však svojim správaním nijako nezapríčinil späťvzatie žaloby a nebol ani dlžníkom žalobcu. Účastníkom tohto konania bol z dôvodu, že darovacou zmluvou nadobudol od dlžníka žalobcu (veriteľa) nehnuteľnosť, z hodnoty ktorej chcel žalobca uspokojiť svoju pohľadávku. Z tohto majetku- nehnuteľnosti však pohľadávka žalobcu uspokojená nebola. Zanikla zaplatením dlhu v rámci exekučného konania, preto záver súdu prvej inštancie, že procesne zaviniť zastavenie konania žalobca, ktorý vzal žalobu späť je vecne správny.

13. Vzhľadom k vyššie uvedenému, odvolací súd po prejednaní veci dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie v tom, že zastavenie konania procesne zaviniť žalobca, preto podľa § 256 ods. 1 CSP je povinný uhradiť trovy konania protistrane. Čo sa týka námietky žalobcu, že súd prvej inštancie mal postupovať podľa § 257 CSP, a to z dôvodu hodného osobitného zreteľa žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznať, prípadne rozhodnúť tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, odvolací súd uvádza, že v danej veci nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa. Samotná skutočnosť, že žalobca stratil v priebehu konania aktívnu legitimáciu v tomto spore nie je sama o sebe taká výnimočná okolnosť, ktorú by súd mal posúdiť ako dôvod hodný osobitného zreteľa. Je tomu tak o to viac, že žalobca si musel byť vedomý toho, že ak bude v prebiehajúcom exekučnom konaní vymožená jeho pohľadávka od dlžníka, nebude v dôsledku zániku pohľadávky v konaní o odporovateľnosť právneho úkonu úspešný.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal nárok na ich náhradu v celom rozsahu voči žalobcovi, ktorý úspech v odvolacom konaní nemal. 7Co/90/2023 6

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).